

МІСІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРОЛЕТАРІАТУ.

Богатом з товаришів цей заголовок видається може надто претензійним. Чим таким різниться український пролетар від усього іншого, щоб можна було ставити питання про його особі, спеціальну місію в розвитку світового робітничого руху? Коли шукати тих відмінностей там, де їх шукає буржуазія — в національній психології, душі тощо, — то це було-б просто дурницю: адже потреби боротьби світового робітництва переважають усе національне...

Розуміється, суть не у внутрішнім, а в зовнішнім. Зовнішнім же для суспільної класи є в першу чергу суспільство, а в другу природу. Щодо першого пункту, то український пролетаріат живе в трьох суспільствах: соціально-радянському, штучно-буржуазному польському і в соціально-капіталістичному американському. Практика життя свідчить, що напрямком руху українського пролетаріату в усіх цих трьох суспільствах — одинковий. Повставши проти рідної буржуазії, український пролетаріат вступив у спілку з російським; п'ять років спільної боротьби загартували цю спілку і формально вона виявилася в Радянському Союзі. Так само й у Польщі. На передній бої в Радянську Польщу і за об'єднання Галичини з Радянською Україною — а ми таки не знаємо й справді стоїмо на передній бої — авангард українського пролетаріату в Галичині налагоджує найтіснішу співпрацю з польським пролетаріатом; а це-ж — найперша умова успіху революції в Польщі, бо таким чином у Галичині й на Волині створюється Вандея навірит, на превелику злість суцільним вандейцям з Quai d'Orsay. Що-ж до Америки (а Канадою включно), то не дивлячись на величезний інтерес, що з ним американський український пролетаріат стежить за розвитком революції на Україні, не дивлячись на численні жертви грошима й людьми на цю революцію — все-ж він ані на одну хвилину не спілкується на так сказати-б, український "поалей-ціонізм". Український американський пролетаріат ані на хвилину не зрадив інтереса національних пролетарських

інтересів, не спіймався навіть на гачок винничківщини. Чому? Тому, що він у практичній класовій боротьбі проти американського капіталізму вже тісно-тісно зєднався з суто американською робітничою класою. І до того-ж зєднався так, що брав на себе й важку відповідальність, мавши певний час в своїх руках провід усього руху. Отже, єдиний в процесі боротьби, — під таким знаком іде розвитку українського пролетаріату в суспільнім оточенні.

Що-ж до природи, то вона таки добре шматує український пролетаріат. Частина його живе в Європі, частина в Америці, частина в Азії на Далекому Сході. Виключаючи Радянський Союз, де становить за останній час радикальну змінається, український пролетаріат скрізь живе під подвійним тягарем економічного визиску і національного поневолення. А що з цього неминучо походить? Та тільки те, що "молодість і подвійний гніт — класовий і національний — забезпечують революційну сприйнятливість українського пролетаріату в капіталістичних державах і служать запорукою його швидкого і дійсного розвитку на шляху комунізму", — як пише тов. Троцький у передмові до українського видання своєї книжки "Тероризм і комунізм", що щойно вийшла з друку накладом "Космосу". І далі: "Пошматованість трудящої України і розпорощення її синів в Європі й Америці можуть виявити себе потужним революційним чинником: молодий, повний непочатих сил, український пролетаріат може стати і, сподіваємось, стане в різних капіталістичних державах могутнім ферментом революції".

Навряд чи можна додати величезний інтерес, що з ним американський український пролетаріат стежить за розвитком революції на Україні, не дивлячись на численні жертви грошима й людьми на цю революцію — все-ж він ані на одну хвилину не спілкується на так сказати-б, український "поалей-ціонізм". Український американський пролетаріат ані на хвилину не зрадив інтереса національних пролетарських

них виточок, що звязують розкидані по різних капіталістичних державах його частини. Доля змушує його виходити на чолі боротьби, самозрешливо віддавати себе справі, брати й що хвилини відчувати свою відповідальність за неї. Звідси висновки для організованого українського пролетаріату, напр. Америки: як найліпше поринаючи в американську класову боротьбу, поширюючи й поглиблюючи її, дбати й про розвиток організації українських пролетарських мас і по інших кутках земної кулі. Напр., організованого пролетарського руху нема ще в Бразилії й на Далекому Сході... Другий висновок: бити по хорому місцю європейської капіталістичної рівноваги — по північній Польщі, допомагаючи зміцненню К.П.С.Г. та разом і польської комуністичної партії. Третій висновок: досліджувати й опрацювати практичний революційний досвід з цієї роботи, нагромаджуючи теоретичне знання; отже, за боротьбою — вчитися.

Пошматованість українського пролетаріату ставить перед ним, як бачимо, потребу його інтердженерального єднання, щоб досягти більших успіхів у боротьбі проти капіталізму окремих держав. Життя свідчить, що й тут наші пролетаріати не сплять. Наприклад — працюють "Закордонне Бюро Допомоги і видавництво "Космос". Тов. Троцький знаменно сформулював покладену історією на плечі українського пролетаріату високу місію. Він висловлює надію, що український пролетаріат її виконає. Тов. Троцький напевне не помилився. Бо-ж ми бачимо, що політика українського пролетаріату вже не відвіє в бік розвивається як раз у цій напрямку. Потрібним є лише прискорити й поширити її, в повній свідомості виключної відповідальності перед майбутнім поколінням.

Еог. Касименко.
Берлін, 11. X. 1923.

ПЕРЕДМОВА

до українського видання книжки "Тероризм і комунізм".

Український пролетаріат, як і цілий український народ, пошматовано між кількома європейськими державами; крім того, він має значне число емігрантів, найбільше в Злучених Державах Америки і в Канаді. Український пролетаріат, як клас — молодий. Цим пояснюється, чому він до цього часу не встиг нагромадити великого теоретичного і практичного революційного досвіду. Але ті-ж умови — молодість і подвійний гніт, класовий і національний, забезпечують революційну сприйнятливість українського пролетаріату в капіталістичних державах і служать запорукою його швидкого ідейного розвитку по шляху комунізму. Тоді сама та пошматованість трудящої України і розпорощення її синів в Європі й Америці можуть виявити себе потужним революційним чинником: молодий, повний непочатих сил, український пролетаріат може стати і, сподіваємось, стане в різних капіталістичних державах могутнім ферментом революції.

Скільки ця моя книжка, написана проти задурювання робітничих голів старим навчанням Кавського, зможе хоч би трохи прислужитися поступовому українському пролетаріату на шляху його революційного самоозначення, я закладаю гідь радий фактові видання її на українській мові.

З братнім привітанням,
Л. Троцький.
Москва, 1. жовтня 1923.

Спільним духом, заохочують працю ми розігнати темноту закляту і здобудемо долю собі.

Без науки голод-голод не здолати, Господарства не підняти; Тож грамотні не спити, А неграмотних учити.

НАДІСЛАНЕ.

ЛИСТ Д-РА КРУТЕНКА В ВІСНІШНЬОМУ ДО ДИКТАТОРА Д-РА КУРКУЛЕНКА В Д-РА КРУТЕНКА

Мій надутий колего Куркуленку! Прости мені за мою воєнну спритність — без титулу і війська, що не могу тебе зловити диням в погоню. Ні, ні, не тому, не дякайся, — а просто тому, щоб зловити і передати тобі лист, який твоєю стау адресу, і вивусти знова на вільну волю вселенної.

Знаєш Куркуленку, я просто перестав вірити в твою державу — і оце колективно грошима з надією таємно купую свою класу, — бо як той каже — "в своїй хаті і бувкі не боюся". Слухай мій соловий Куркуленку! Ти мабуть знаєш що поговірять, що коли спитали нігана, що він робив би його наставник королем, то він відповів, що вкрай би хотів і втік би. Даруй за мою отвертість до тебе, що ставало тебе паріати з тим ніганою. Це так і широту до тебе. Та-ж відкоди став королем — п'яти не вкрай. Бо хто таке зробив би, а ще тоді, коли в державній касі воруші вивиріюють. Але дивує мене, що ти, наче камфора — тут був, тут вже й нема. Я просто своїм окуляром не вірю, чи ти за телями водами шукаєш, чи від Нової Громади в старості ходиш, чи таки так прогдо з міста — по воєнному. Що є з тобою, мій дорогий друже? Промови до мене хоч одне тепленьке словечко. Не-же-ж на твої нерви впливало те, що не хочу ділитись з тобою дохідом з дивідендів за національними дивідами, що гонили мов той жеребець на аркаш. Буд-ж часи, що ти мал а мені не дав. А впрочи ти це не знаєш, чим між нами спір закінчиться. А ну-ж я ще одурю, подобріаю на тебе та з різким святим дарунком тобі лиш... дая на сіті — і вже маєш. Знаєш, всько на світі буває.

Ага, я трошки відбі від теми. Ти певно готов подумати, що я удостою першорядної кваліфікації міністра несправедливості та від радості і смутку призабув на політичні параграфи. Ні, соколі мій довгокрилий, так воно не є. Я вже себе добре спритував. Я лише питаю тебе, так... в справі формальній. Скажи мені, чого ти так гонити по всіх європейських державних смітинках? Це не надано вилас до тебе важку денешу, себто відповіди на твій ультимат, заадресований на номер "О" галицької держави у Відні (десь саме в той час, коли ти перемудрував свою державу до Берліна) та одержав її назад, підписав слани і крова, що тебе вже там нема. Довілася я втікати з приватних жерел про твоє злизовання з Відня і на галічк висладо другу — болюйшій від тамтешньої першої і адресую: Галицька державна диктатура, Берлін, Куркуленку.

Тільки що моя друга з ряду денешу вигнала піл дороги... аж тут що бачу... "У.Г." пише, що ти вже в Женеві, стоїш горі ногами на чолі у бюрі галицької держави. Агі, думаю собі, хто з нас божевільний, — а може ми оба. Головою на чолі... Чому-ж не на в'язках? Тут охопило мене бажання побачити тебе, як ти виглядаєш з головою на чолі, та і радію, що такі наша держава дочекалася чуда — великого, історичного чуда: президент аж з двома головами — одна на чолі а друга на в'язках. Слухай, Кочевнику всесвітній, чи не задумуєш ти, буває, оце під зиму пітити себе садоводством та нашішати шепи своєї держави по чужих територіях? Перестань-же раз грати ролі той жособи, що на мітлі кризь вікно вибігає по зорі в ніч на Івана Купала, бо Швайцарці дуже добре розуміються на шенак-скоро тільки буде криво виглядати, то бігме проженуть тебе на чотири вітри. А тоді прийдеться тобі трюкати ще далше. Тоді ось і доміжків, що ти вже з своїм державним апаратом з головою на чолі — в Португалії, або в Данії. А міністрі і генерали рідного краю хоч з кілочків тоді теши. А вже знаєш, що в нас іх тепер ажоркоту. Отож добре уважай, щоб з того всього не вийшло яке патріотичне свинство — так з боку твого, як і з мого, бо тоді може бути колені, смалені, шкраблені, кишковипусканні і на гак вішені... Любий мій Куркуленку! Послухай мене хоч один раз. Не сердься і не пригадуй собі, як то було за часів української війни під брамою Львова, що було нами приказано не стріляти в війна нашим жінкам, а в той час Позаяк кулеметами з дільничні снами на Львів мов градом... Наші батальони мов снопи вкрили землю від шляхецьких куля... гинули, топилась у своїй власній крові, а стріляти не смів ні один, бо там... жінка. Чудові спомини, неправда-ж?

Слухай, Куркуленку, ось тобі новина. За тобою пошукую не тільки я, але і "У.Г.". Він має для тебе якраз те, за чим ти шукаєш. Еге, має для тебе джоб державного урядовця — і то не за тисячі миль від Галичини, а близько. Скажи мені за те "пенське дененькуем", а я тобі розкажу. Ось воно як. "У.Г." виявив, що президент Чехословацький Масарик дуже креско бовається з пером в руках на папері за український народ. Гуд бой, Масарик, думаю собі. Вже і "К.Ф." не буде сидіти з заложеними руками — гинне деякий разок в цій справі! О, Масарик дуже великий чоловік. Навіть почав ратувати Україну від далекого Сибіру — теж з головою на чолі Кольчака, Семенова, еге; з далекого Сибіру починав ратувати Україну. Ось так непрячю, як ти

НОВА, ДАВНО ОЧІКУВАНА, ЦІННА КНИЖКА!

Повідомляється всіх товаришів, що "Українські Робітничі Вісти" одержали з Берліна, від Видавництва "Космос", порівняно невелике і ограничене число тільки що виданої ним в українським перекладі незвичайно цінної книжки сирізь нині відомого комуністичного письменника і теоретика Н. Бухарина, п. н.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ".

Є це популярно написаний підручник марксистської соціології, з якого вже нині вчиться пролетарське студентство в Радянських Республіках, і з яким не можна порівнювати жадного дотепер виданого твору що викладає історичний матеріалізм. Є це незвичайно цінний твір, на який давно вже очікував жадний знання пролетаріат всього світу. Без цієї книжки не може обійтись ані один свідомий робітник. Кожний робітник, що хоче правильно розуміти основу наук великого пролетарського учителя — Карла Маркса, і правильно розглядати в ході подій та розуміти складну буржуазну "хитру механіку", повинен вчитись з книжки Бухарина — "ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ", визнаної вже за найкращий підручник для науки по цьому питанню.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ" Бухарина — це об'ємиста книжка в 326 сторін білого друку (великого формату); друкована на дорогім книжковім папері, в незвичайно гарній сильній оправі з витисненим наголовком книжки і назвиском автора на окладинці, і з таким же витиснем золотого коліру друком, з додатком назви Видавництва "Космос", на хребті обгортки.

ЦІНА ЦЕЙ КНИЖКИ ВИНОСИТЬ ЛИШЕ ДВА ДОЛАРИ.

Накладом "Укр. Роб. Вістей" вийшли з друку слідуочі нові книжочки:

З ЖИТТЯ ПЕРВІСНОГО ЧОЛОВІКА І СУЧАСНИХ ДИКУНІВ, — В. Лунневичка, незвичайно цікава популярно написана наукова розвідка з численними ілюстраціями; ціна 25 цт.

ЛЮДСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В ПЕРЕДІСТОРИЧНІМ РОЗВИТКУ, — П. Костенка, одинака того рода наукова розвідка в українській мові, дуже потрібна для кожного, що студіює соціологічні науки; ціна 10 цт.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., - - - Winnipeg, Man.

ОГОЛОШЕННЯ.

В річницю вшановання пам'яті наших тов. борців, Мельничука, Шеремети і Цепка, котрі поглигли героїською смертю в нерівній боротьбі з польською шляхтою в ратушній акції; гонимі ворогі і сам утискає так спритно, що й безартичний телеграфом фоді тебе заапані.

Ага, дякую тобі за питання, "Кривз тепер не працюю. Я сказав собі відповідь до того часу, доки фермери не вимолобать збіжжя, а робітники не повернуть зі знів". Що-ж до крашних вигадів на будуче, то гої тої тої точно предсказати. А тепер скажи тобі до уха, але ти більше нікому, розумієш — нікому. Тут бач оце паршиве робітництво чим день кришине — як морально так і матеріально, а наші ко-патріоти гинуть в каблучку, капітулюють — і розумно і фінансово. Навіть в народнім у Бергів краєва скарбіння, чи пак бюджет, вичерпався — довгу є парасотка.

Скучно мені, Куркуленку, за тобою і тому кину на цей раз. Не забувай же що адресуєш так: Америка, Европа, Африка, Азія. Про Австралію не згадую, бо вона дуже далеко. А зрештою-хто його знає кулі тебе-вітер занесе.

Твій в погоні за тобою, Крутенько Семен.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д.

- П. Угрюнок \$10.00
- Ів. Славин 10.00
- Петро і Катерина Алабамьєв 10.00
- Ів. Ортинський 10.00
- Е. Д. Брничка 5.00
- Ів. Сорочка 5.00
- Д. Камчар 5.00
- В. Ворошило 5.00
- Н. Андрійчук 5.00
- Ів. Петрушка 5.00
- М. Кашак 5.00
- М. Лехів 5.00
- М. Іванчук 5.00
- Д. Буцак 2.00
- М. Танасійчук 2.00
- Д. Беренко 2.00
- Д. Лівків 2.00
- Г. Джемисон (Англієць) 1.00
- Ів. Мамчур 1.00
- Олена Федорук 1.00
- В. Покуюк 1.00
- М. Думка 1.00
- А. Черський 1.00
- В. Лазарук 1.00

Разом \$105.00

Фін. секр. Влад. У.Р.Д. в Віннепігу.

ПОВІДОМЛЯЮ всіх українських робітників, що я отворив під ч. 553 Селк'як Елво годнигарську робітницю. Направляю годнигарські веслі і малі, також граммофон, пістолі, перстень, окуляри і т. п. Маю також на продаж нові каліберські річи по дешевій ціні. Заходіть під ч. 553 Selkirk Ave. Пр. Петриш.

ПОШУКУЮ брата Івана Прирковського з Пазьківки, повіт Кішчів, Буковина. Справа дуже важка. Хто знав би його адресу або він сам хай згадосється до:

Mike Mendryshora
5104 Martin Ave.,
Detroit, Mich. (89)

НАГЛИЙ СУД В ГАЛИЧИНІ.

Товариші і Товаришкі! Если Ви бажаєте дізнатися і зрозуміти хто були для нас Мельничук, Шеремета і Цепко, то прийдіть на 11-го листопада подивитись на живий образ наших героїв в цій драмі, а пізнаєте хто вони були та за що і як умерли.

Тож пам'ятайте на день 11-го листопада. Приходіть як найчисленніше, щоби побачити цю дуже займаючу революційну драму, котра представляє боротьбу революціонерів з жорстокою польською шляхтою.

Ф. Токарюк, режисер.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим повідомляється членкині Відд. Женщин-Робітниць ім. Мельничука в Іст Кидло-нан, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го листопада о годині 8-ій вечером. Обовязком кожної членкині явитись на означений час. Заряд.

ПЕРШИЙ РАЗ В ЕДМОНТОНІ!

Жіноче Товариство при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні устроює в суботу, дня 24-го листопада

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР.

Простисься всіх робітників і робітниць о якнайчисленнішу участь; позаяк комітет постарався о много гарних та дорогих річей то й може запевнити кожному повне вдоволення. Комітет.

ПОШУКУЮ Грива Болнарчука і Васля Федюка з села Гермаківки, повіт Боршів Галичина. Хто знав би їх адресу або їх самих прошу написати до:

Fred Szymkiw
Nobel, Ont. (90)

ВИСИЛАЄМО кождому, хто забажає, новий каталог книжок. Пишіть сей час на адресу: Miznarodny Bazar (Ukrainian Book Store), 703 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa. (100)

ЦІННА КНИЖКА

Кожний український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Липперта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна цієї книжки \$2.50.

Для відділів і філій Стів. У.Р.Д. та відділів У.С.Р. П. К. тільки за половинну ціну.

Замовлення посилайте на слідуочу адресу:

J. Boychuk
21 Denison Ave.,
TORONTO, ONT.

НОВА КОМЕДІЯ!

Вже вийшла з друку і продається дуже гарна комедія в трох діях Стен-а Зан-ого п. н.

ЯК СВІТ ПІШОВ ДОГОРИ НОГАМИ

Надається до вистави навіть на малих сценах. Спеціальних декораций не вимагає. Ціна 25 центів.

Замовлення слати до:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!

УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТИ

Одинокий часник в Злучених Державах, який в діяності заступає інтереси працюючого люду. Виходить кожного дня окрім неалей. Обовязком кожного українського робітника є стати передплатником цього часника. В нім ви знайдете цікаві вісті з цілого світа, як також політичну наукову статті, розвідки, дописи і т. п.

Передплата на рік \$7.00.

Пишіть сейчас на слідуочу адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS
502 East 11th Street
New York, N. Y.

'Червоний Шлях' і 'Нова Культура'

Товариші! Замовляйте великий український громадсько-політичний і літературно-науковий місячник "Червоний Шлях" ч. 2., який видається в Харкові під редакцією Г. Ф. Гринька. Місячник "Червоний Шлях" ч. 2. за місяць май 1923 має 311 сторін друку великого книжкового формату коштує з пересилкою \$1.25 (За числом 1-им просимо не писати, бо його не маємо.)

Так само маємо на складі і висилаємо кождому, хто прилає замовлення на місячник "Нову Культуру", ч. 4 за місяць серпень, що виходить у Львові. Ціна цього числа 25 (Попередні числа вичерпані).

Замовлення слати на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., - - - Winnipeg, Man.

СВЯТО - В МОНТРЕАЛІ - СВЯТО!

Старанням Відділів і Товариств Створашення Український Робітничий Дім і Укр. Відділу Р. П. Н. відсвяткується

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО ЛИСТОПАДА

В PRINCE ARTHUR HALL 29 PRINCE ARTHUR ST. E.

ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

В ЧЕСТЬ РОЗСТРІЛЕНИХ ПОЛЬСЬКОГО ШЛЯХТО-ВІ ГЕРОІВ-БОРЦІВ ЗА РАДЯНСЬКУ ГАЛИЧИНУ С. МЕЛЬНИЧУКА І П. ШЕРЕМЕТИ ТА ТРАГІЧНО ПОГИБШОГО ТОВ. І. ЦЕПКА.

Програма свята, яка є дуже богата і цікава, заінтересує до глибини серця кождого, хто прийде віддати свій полліт понійним мученикам.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ! ПОЧАТОК О ГОД. 2. ПОПОЛ:

З товаришеским привітом,
Спільний Виконавчий Комітет.